
BESZÁMOLÓ

a 2010. május 27. napján tartandó Képviselő-testületi ülésre

Tárgy: beszámoló Dévaványa Város Gyámhivatalának tevékenységéről és a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a 2009. év vonatkozásában

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyámhivatal 2009. évben végzett tevékenységéről, a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése, illetve A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (Gyer.) szóló 149/1997 (IX. 10.) Korm. rendelet 170/A. § és a 10. számú melléklete alapján a gyermekvédelmi feladatokról az alábbiak szerint tájékoztatom Önöket:

A gyámhivatal 2009. évben végzett tevékenységéről:

A gyámhivatal 2009. évben is két fő önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező ügyintézővel dolgozott - azzal, hogy a gyámhivatal vezető aljegyzőként is ellát feladatokat (szabálysértés, birtokvédelem, választási eljárással kapcsolatos feladatok, stb.) - akik megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek, illetve minden, a jelenlegi szabályozás szerinti képesítési követelménynek eleget tettek. A szakmai rendezvényeken, programokon folyamatosan részt vesznek, ezáltal biztosított az ügyek intézéséhez szükséges felkészültség, aktuális jogszabályismeret.

Az iroda tárgyi, technikai feltételei adottak, azonban az ügyek jellegéből adódóan és a zavartalanabb, gyorsabb ügyintézés miatt az ügyintézők külön irodában történő elhelyezése indokolt lehet, de ez jelenleg nem megoldható, illetve munkánk során törekszünk arra, hogy az előbbieket ne befolyásolják a munka menetét, minőségét.

A hivatal ügyfélfogadási rendje: hétfő: 8⁰⁰-11³⁰, 12³⁰-16³⁰; kedd: 8⁰⁰-11³⁰; péntek: 8⁰⁰-11³⁰, 12³⁰-14⁰⁰ illetve a vidékről érkező ügyfeleket minden esetben fogadjuk, továbbá szükség szerint, azonnali intézkedést igénylő esetekben mindenkor az ügyfelek rendelkezésére állunk.

Az elmúlt évben Dévaványán 4 fő megfelelő végzettséggel rendelkező hivatásos gondnok volt, akik látják/látják el feladataikat a gondnokoltak ügyeiben a gyámhivatal felügyeletével. A hivatásos gondnoki tisztség betöltése csak a megyei vagy országosan szervezett tanfolyam elvégzésével lehetséges. A hivatásos gondnokok közül 2 fő nyugdíjas, illetve 2 fő aktív korú, akiket a Polgármesteri Hivatal megbízási szerződéssel alkalmaz. A hivatásos gondnokok egyenként legfeljebb 30 gondnokolt személy tekintetében végezhetik munkájukat, mely ki is van használva, minden esetben a maximum körüli létszámmal dolgoznak.

Összehasonlító táblázat az otthonnal rendelkező települések gyámhivatalához tartozó hivatásos gondnok bérvizsionyairól

	Vésvtó	Sarkad	Szarvas	Dévaványa
Megbízási díj	30.000,- Ft	33.000,- Ft	67.000,- Ft	21.000,- Ft

Az új Polgári Törvénykönyv 2010.05.01. napjától nem lépett hatályba, viszont a későbbiekben annak megtörténte esetén a cselekvőképességre vonatkozó rész teljesen átalakul, mely maga után vonja azt is, hogy

további hivatásos gondnoko(ka)t kell alkalmazni, illetve a feladatok megsokasodása miatt új gyámhivatali ügyintéző felvétele is szükségessé válhat.

A gyámhivatal Dévaványa és Ecsegfalva településekre kiterjedően lát el feladatokat, a népesség nyilvántartás adatai szerint összesen 9.884 fő állandó lakos vonatkozásában, ezen belül 1.912 fő kiskorú gyermek tekintetében, mely a 2008. évi adatokhoz képest - az elmúlt évekhez hasonlóan - csökkenő tendenciát mutat.

Település	2008		2009	
	Lakosok száma	0-18 évesek	Lakosok száma	0-18 évesek
Dévaványa	8.503	1.656	8.266	1.525
Ecsegfalva	1.381	256	1.355	240
Összesen	9.884	1.912	9.621	1.765

A gyámhivatal feladataival kapcsolatos néhány összehasonlító adat:

Megnevezés	2008	2009	a 2009. évi adatokból Ecsegfalva
Iktatott ügyiratok száma	419	446	25
Alszámok	1.753	2.073	131
A határozatok száma	841	1.119	39
Családi jogállás rendezése iránt indult eljárások	25	21	1
Örökbefogadási ügyek	---	4	---
Gyámság alatt álló gyermekek száma	39	50	9
Gondnokság alatt álló személyek száma	181	178	5
Gondnokoltak betétben elhelyezett vagyona (eFt)	73.010	71.089	2.293,-

A csökkenő lakosság- és gyermeklétszámmal fordított arányban nőtt az ügyek és az azokban hozott döntések száma, mely az utóbbi évek jelentős és átfogó jogszabály változásainak eredménye. Ez sok esetben nem könnyíti az ügyintézők munkáját, és gyorsítja meg az ügymenetet, az ügyfelek nem értik még nem szokták meg az egyes (új) eljárási cselekményeket, illetve emiatt és igen sok esetben csak az őket érintő ügyben való tájékozódás, tanácskérés miatt keresik meg a gyámhivatalt.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásnak értékelése:

A gyámhivatal gyermekvédelmi feladatainak ellátása során az előző évben végzett tevékenységét az alábbiakban foglalom össze:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyámhivatal a pénzbeli ellátásokkal kapcsolatban az alábbi ügycsoportokban folytathat eljárást:

- gyermektartásdíj megelőlegezése

-
-
- otthonteremtési támogatás

Gyermektartásdíj megelőlegezése:

A tartásdíj megelőlegezésére akkor kerül sor, ha a bíróság a tartásdíjat jogerősen megállapította, azonban a kötelezett rendszeres jövedelmére vezetett behajtás átmenetileg lehetetlen és a gyermeket gondozó személy nem képes a gyermek részére a szükséges tartást biztosítani, feltéve, hogy a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a jogszabályban meghatározottakat.

A támogatás mértéke általában megegyezik a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj összegével, azonban ettől el lehet térni, de az előlegezett összeg ekkor sem lehet kevesebb a bíróság által megállapított összeg 50%-ánál. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. Indokolt esetben a megelőlegezés folyósítása - egy alkalommal - legfeljebb további három évre ismételt elrendelhető. A kötelezett meghatározott kamattal együtt köteles az előlegezett összeget az államnak megtéríteni. Ezen összeget az önkormányzat megelőlegezi, illetve visszaigényelhető a Magyar Államkincstáron keresztül.

2009. évben a gyermektartásdíj megelőlegezési ügyben 10 esetben indult eljárás, mely 15 gyermeket érintett, melyekből 3 esetben, 5 gyermeket érintve elutasításra került a kérelem, egyébként a tartásdíj állam általi megelőlegezésére került sor.

2009. év folyamán összesen 21 szülő részesült megelőlegezésben, melynek során 2.306,- eFt került kiutalásra, kifizetésre. Ezen adatokból Ecségfalvát érintően 2 esetben, 5 gyermek vonatkozásában került sor tartásdíj megelőlegezésre, melynek során 564,- eFt került kiutalásra. A 21 ügyben megelőlegezett összegből tavaly 563,- eFt került behajtásra.

Otthonteremtési támogatás:

A támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerülő fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatásának megoldását elősegítse. Támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább 3 éves megszakítás nélküli nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg és nem rendelkezik megfelelő vagyonnal. A fiatal felnőtt kivételesen akkor is jogosult erre az ellátási formára, ha 2 évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételére árvasága vagy szülői felügyelet megszüntetése miatt került sor. A támogatás mértéke a nevelésben eltöltött évekhez és a fiatal felnőtt vagyoni viszonyaihoz igazodik. A támogatás felhasználható részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérlakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakásának felújítására, bérlői jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban való részvételre, valamint otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. Indokolt esetben az otthonteremtési támogatás felhasználható a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt ellátását biztosító, vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátást biztosító bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra is.

2009. évben otthonteremtési támogatás ügyben 2 esetben indult eljárás, illetve mindkét kérelem jóváhagyásra került, melynek során a támogatások összege: 2.991,- eFt volt. Ezen összeget az önkormányzat szintén megelőlegezi, illetve visszaigényelhető a Magyar Államkincstáron keresztül.

A gyámhivatal gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedései:

- családba fogadás
- ideiglenes hatályú elhelyezés
- átmeneti nevelésbe vétel
- tartós nevelésbe vétel
- nevelési felügyelet elrendelése

-
-
- utógondozás elrendelése
 - utógondozói ellátás elrendelése

Családba fogadás:

A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő kérelmére, a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő kérelmére - a különélő másik szülő meghallgatásával -, vagy az átmeneti nevelt gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a nevelésbe vétel előtt gyakorló szülő kérelmére - az átmeneti nevelt gyermek gyámjának meghallgatásával - hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családbafogadás a gyermek érdekében áll.

2009. évben 2 esetben járult hozzá a családba fogadáshoz a gyámhivatal, egy esetben nagykorú testvérhez és egyszer nagyszülőhöz kerültek a gyermekek. A családbafogadott kiskorúak száma 2009.12.31. napján 9 fő volt, melyből 1 gyermek ecsegfalvi lakos.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket ideiglenesen

- a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,
- a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban helyezi el.

2009. évben a gyámhivatal 3 esetben rendelt el ideiglenes hatályú elhelyezést a kiskorúak veszélyeztetése miatt, mely 5 gyermeket érintett. 3 kiskorú gyermekotthonban, 1 gyermek nevelőszülőnél és 1 gyermek harmadik személynél (hozzátartozó) lett elhelyezve. Ezen adatokból Ecsegfalvát érintően 1 esetben, 1 gyermek vonatkozásában került sor kiemelésre, aki nevelőszülőhöz került.

Átmeneti nevelés:

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembé vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az átmeneti nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél vagy - ha ez nem lehetséges - gyermekotthonban, illetve fogyatékos vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel.

2009. évben 3 esetben került sor átmeneti nevelésbe vételre, minden esetben szülői elhanyagolás miatt. Az átmeneti nevelt kiskorúak száma 2009.12.31. napján 24 fő volt - melyből 6 gyermek ecsegfalvi lakos - illetve ebből 5 gyermek örökbefogadhatónak van nyilvánítva.

Tartós nevelés:

A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője, a gyermek ismeretlen szülőktől származik, a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot (titkos örökbefogadás), feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél.

2009. évben 1 esetben került sor ilyen eljárásra, tekintettel arra, hogy az átmeneti nevelt kiskorú vonatkozásában az anya a gyermeke titkos örökbefogadásához hozzájárult. 2009.12.31. napján tartós nevelt kiskorúak létszáma 2 fő volt.

Nevelési felügyelet:

Ha az ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körülmények közötti felügyeletével hárítható el, a speciális gyermekotthon vezetője a gyermeket személyes szabadságában korlátozhatja. Nevelési felügyelet elrendelésére a gyámhivatalunknál még nem került sor.

Utógondozás:

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését. Általánosságként elmondható, hogy a szakellátásból kikerülő fiatalok élnek lehetőségükkel és nem kérik az ellátás elrendelését.

2009. évben 1 fő esetében rendeltünk el utógondozást.

Utógondozói ellátás:

A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja. Az utógondozói ellátását a fiatal felnőtt 24. életévének betöltéséig kérheti. Általánosságként itt is elmondható, hogy a szakellátásból kikerülő fiatalok élnek lehetőségükkel és nem kérik az ellátás elrendelését.

2009. évben 1 fő esetében rendeltünk el utógondozói ellátást.

Együttműködés más szervekkel:

A gyámhivatal a hatáskörébe tartozó ügyek intézése során, szükség szerint kapcsolatot tart a Dévaványán és Ecsegfalván működő valamennyi oktatási-nevelési intézményével, Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrummal, a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménnyel, orvosokkal, rendőrséggel, a BM Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs és Módszertani Központtal és tagintézményeivel, pénzügyintézményekkel, illetve egyéb állami, megyei, önkormányzati szervekkel. Az intézményekkel, hatóságokkal a kapcsolat problémamentes, adott ügy kapcsán egymás munkájának segítése a cél.

Összességében elmondható, hogy a gyámhivatal a feladatai ellátása során eleget tesz a jogszabályi előírásoknak, az ügyintézők törekednek az egyszerű és gyors ügyintézésre.

A fentiek szerint kívántam röviden tájékoztatni a Képviselő-testületet kérem, hogy beszámolómat megvitatni és elfogadni szíveskedjenek!

Dévaványa, 2010. május 17.

Valánszki Róbert
Gyámhivatal vezető